

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 20ής Απριλίου 2005 *

Στην υπόθεση T-318/03,

Atomic Austria GmbH, με έδρα στο Altenmarkt (Αυστρία), εκπροσωπούμενη από τους G. Kucsko και C. Schumacher, δικηγόροι,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τους G. Schneider και B. Müller,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ:

Fabricas Agrupadas de Muñecas de Onil, SA, με έδρα στο Onil (Ισπανία),

με αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως του δευτέρου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 9ης Ιουλίου 2003 (υπόθεση R 95/2003-2), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ της Atomic Austria GmbH και της Fabricas Agrupadas de Muñecas de Onil, SA,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Pirrung, πρόεδρο, A. W. H. Meij και την I. Pelikánová, δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

αφού έλαβε υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 15 Σεπτεμβρίου 2003,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα απαντήσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 3 Φεβρουαρίου 2004,

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 9ης Νοεμβρίου 2004,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 31 Νοεμβρίου 2000, η ισπανική εταιρία Fabricas Agrupadas de Muñecas de Onil, SA, υπέβαλε αίτηση για την καταχώριση κοινοτικού σήματος στο Γραφείο εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: ΓΕΕΑ), βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως ο κανονισμός αυτός έχει τροποποιηθεί.
- 2 Το αιτούμενο σήμα είναι το λεκτικό σήμα ATOMIC BLITZ.
- 3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος υπάγονται στην κλάση 28 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας που αφορά τη διεθνή κατάταξη προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή: «παιχνίδια, αθύρματα· όργανα γυμναστικής και αθλητικά είδη που δεν περιλαμβάνονται σε άλλες κλάσεις».

4 Η αίτηση αυτή δημοσιεύθηκε στο τεύχος 60/2001 του *Δελτίου κοινοτικών σημάτων*, της 9ης Ιουλίου 2001.

5 Στις 3 Οκτωβρίου 2001, η εταιρία Atomic Austria GmbH (στο εξής: προσφεύγουσα), επικαλούμενη το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, άσκησε ανακοπή κατά της αιτήσεως καταχωρίσεως. Η ανακοπή στηρίχθηκε στην ύπαρξη πέντε προγενέστερων σημάτων που περιλαμβάνουν το σημείο ΑΤΟΜΙC (στο εξής: προγενέστερα σήματα), το οποίο αποτέλεσε στην Αυστρία αντικείμενο των ακόλουθων καταχωρίσεων:

- του λεκτικού σήματος 75 086, για το οποίο υποβλήθηκε αίτηση καταχωρίσεως στις 16 Μαρτίου 1973 και το οποίο καταχωρίστηκε στις 23 Αυγούστου 1973·

- του λεκτικού σήματος 76 640, για το οποίο υποβλήθηκε αίτηση καταχωρίσεως στις 8 Φεβρουαρίου 1973 και το οποίο καταχωρίστηκε στις 15 Μαρτίου 1974·

- του λεκτικού σήματος 85 558, για το οποίο υποβλήθηκε αίτηση καταχωρίσεως στις 2 Μαρτίου 1977 και το οποίο καταχωρίστηκε στις 16 Μαΐου 1977·

- του λεκτικού σήματος 97 370, για το οποίο υποβλήθηκε αίτηση καταχωρίσεως στις 27 Μαρτίου 1981 και το οποίο καταχωρίστηκε στις 22 Ιουλίου 1981·

- του λεκτικού σήματος 106 849, για το οποίο υποβλήθηκε αίτηση καταχωρίσεως στις 28 Ιουνίου 1984 και το οποίο καταχωρίστηκε στις 10 Σεπτεμβρίου 1984.

- 6 Το δικόγραφο της ανακοπής της προσφεύγουσας συνοδευόταν, για κάθε προγενέστερο σήμα, από πιστοποιητικό καταχώρισεως των σημάτων στην Αυστρία με μετάφραση στα αγγλικά καθώς και από βεβαίωση του συμβούλου σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ο οποίος εκπροσώπησε την προσφεύγουσα ενώπιον του ΓΕΕΑ, που πιστοποιούσε ότι «[...] οι πέντε καταχωρίσεις είναι απολύτως έγκυρες για όλα τα εμπορεύματα που αναφέρονται στα πιστοποιητικά και στη μετάφρασή μου, αντιστοίχως». Τα πιστοποιητικά έφεραν ημερομηνία 19 Απριλίου 1999.
- 7 Με έγγραφο της 23ης Νοεμβρίου 2001, το τμήμα ανακοπών του ΓΕΕΑ ανακοίνωσε στην προσφεύγουσα ότι η ανακοπή της κοινοποιήθηκε στο καθού και της έταξε τετράμηνη προθεσμία, μέχρι τις 23 Μαρτίου 2002, για να περιλάβει στον φάκελο κάθε πραγματικό περιστατικό, αποδεικτικό στοιχείο ή πρόσθετη πληροφορία που έκρινε αναγκαία για τη στήριξη της ανακοπής της.
- 8 Το έγγραφο αυτό συνοδευόταν από επεξηγηματικό σημείωμα το οποίο αφορούσε τις αποδείξεις που απαιτούνται για να στηριχθεί μια ανακοπή (στο εξής: επεξηγηματικό σημείωμα). Ούτε το έγγραφο ούτε το επεξηγηματικό σημείωμα καλούσαν ρητώς την προσφεύγουσα να προσκομίσει συγκεκριμένα έγγραφα τα οποία υποτίθεται ότι έλειπαν από τον φάκελο.
- 9 Η προσφεύγουσα δεν παρέσχε, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, κανένα πρόσθετο αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη της ανακοπής της.
- 10 Με απόφαση της 9ης Δεκεμβρίου 2002, το τμήμα ανακοπών του ΓΕΕΑ απέρριψε την ανακοπή στο σύνολό της με την αιτιολογία ότι η προσφεύγουσα παρέλειψε να παράσχει, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, στοιχεία σχετικά με την ανανέωση των προγενέστερων σημάτων τα οποία αποδεικνύουν το νομικό κύρος τους.

- 11 Στις 17 Ιανουαρίου 2003, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών του ΓΕΕΑ. Η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι το τμήμα ανακοπών δεν έλαβε υπόψη τη βεβαίωση του συμβούλου σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ότι από τα αντίγραφα των πιστοποιητικών που προσκομίσθηκαν δεν προέκυπτε ότι οι καταχωρίσεις είχαν καταστεί ανενεργές και ότι το τμήμα ανακοπών όφειλε να ζητήσει ρητώς από την προσφεύγουσα να προσκομίσει τα έγγραφα που έλειπαν από τον φάκελο.
- 12 Με απόφαση της 9ης Ιουλίου 2003 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το δεύτερο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ απέρριψε την προσφυγή κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών.
- 13 Το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι από το επεξηγηματικό σημείωμα που συνόδευε το έγγραφο του ΓΕΕΑ της 23ης Νοεμβρίου 2001 προέκυπτε σαφώς και χωρίς αμφισβημία ότι η ανανέωση των προγενέστερων σημάτων έπρεπε να αποδειχθεί με πιστοποιητικό ανανέωσης ή με άλλο ισότιμο δικαιολογητικό. Το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι η βεβαίωση του συμβούλου σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που εκπροσώπησε την προσφεύγουσα ενώπιον του ΓΕΕΑ, η οποία πιστοποιούσε την εγκυρότητα των προγενέστερων σημάτων, δεν μπορούσε να γίνει δεκτή ως δικαιολογητικό ισότιμο του επίσημου πιστοποιητικού ανανέωσης. Τέλος, διευκρίνισε ότι το γεγονός ότι το επεξηγηματικό σημείωμα προσαρτήθηκε στο έγγραφο της 23ης Νοεμβρίου 2001 διαφοροποιούσε την παρούσα υπόθεση από εκείνες στο πλαίσιο των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις των τμημάτων προσφυγών που επικαλέστηκε η προσφεύγουσα, με τις οποίες τα εν λόγω τμήματα προσφυγών έκριναν ότι το τμήμα ανακοπών έπρεπε να είχε ζητήσει την προσκόμιση πρόσθετων δικαιολογητικών.

Διαδικασία

- 14 Με έγγραφο της 27ης Οκτωβρίου 2004, το ΓΕΕΑ υπέβαλε ορισμένες παρατηρήσεις επί της εκθέσεως ακροατηρίου.

- 15 Στις 16 Νοεμβρίου 2004, κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως, το Πρωτοδικείο κάλεσε τους διαδίκους να του γνωστοποιήσουν τους νομικούς κανόνες που διέπουν τη διάρκεια προστασίας των σημάτων στο αυστριακό δίκαιο. Η προσφεύγουσα και το ΓΕΕΑ απάντησαν στην πρόσκληση αυτή με έγγραφα της 25ης Νοεμβρίου 2004 και της 29ης Νοεμβρίου 2004, αντιστοίχως.
- 16 Κατόπιν της απαντήσεως των διαδίκων, η προφορική διαδικασία έληξε στις 10 Δεκεμβρίου 2004.

Αιτήματα των διαδίκων

- 17 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

- να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

- 18 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·

- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 19 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει τρεις λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι αντλούνται, αντιστοίχως, από τα εξής: κυρίως, από το γεγονός ότι το τμήμα προσφυγών δεν επέβαλε κυρώσεις για τη μη συνεκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε η προσφεύγουσα, επικουρικώς, από το γεγονός ότι το τμήμα προσφυγών δεν έκρινε ότι συνιστά πλημμέλεια της διαδικασίας το ότι το τμήμα ανακοπών δεν επέστησε την προσοχή της προσφεύγουσας στην απουσία ορισμένων εγγράφων και, επίσης επικουρικώς, από το γεγονός ότι το τμήμα προσφυγών δεν διαπίστωσε ότι το τμήμα ανακοπών, παραλείποντας να γνωστοποιήσει τη μεταβολή της πρακτικής του, παραβίασε την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Επί του πρώτου λόγου, που αντλείται από το ότι το τμήμα ανακοπών δεν έλαβε υπόψη τα προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 20 Ο πρώτος λόγος χωρίζεται σε δύο σκέλη. Στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα πιστοποιητικά καταχωρίσεως των αυστριακών σημάτων που είχε προσκομίσει αποτελούσαν επαρκή απόδειξη της εγκυρότητας των προγενέστερων σημάτων. Στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, επικουρικώς, ότι η εν λόγω απόδειξη παρασχέθηκε διά της προσκομίσεως της βεβαιώσεως του συμβούλου σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

- 21 Επιβάλλεται να εξεταστεί, καταρχάς, το πρώτο σκέλος του παρόντος λόγου.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 22 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο φάκελος στον οποίο περιλαμβανόταν το δικόγραφο της ανακοπής της 3ης Οκτωβρίου 2001 ήταν πλήρης. Κατά την άποψή της, η απόδειξη την οποία επιβάλλει ο κανόνας 16, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, περί της εφαρμογής του κανονισμού 40/94 (ΕΕ L 303, σ. 1), είχε παρασχεθεί, καθόσον από τα επίσημα πιστοποιητικά της καταχώρισεως των προγενέστερων σημάτων προέκυπτε ότι τα επίδικα σήματα εξακολουθούσαν να είναι έγκυρα. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα φρονεί ότι, αν, κατά την έκδοση των πιστοποιητικών, η διάρκεια προστασίας των προγενέστερων σημάτων είχε, για παράδειγμα, λήξει, το Österreichisches Patentamt (αυστριακό γραφείο υποδειγμάτων) θα είχε αναγράψει τη σχετική πληροφορία επί των πιστοποιητικών. Δεδομένου ότι τα σχετικά με τα προγενέστερα σήματα πιστοποιητικά που προσκόμισε η προσφεύγουσα δεν περιείχαν σχετική αναγραφή, το τμήμα ανακοπών δεν είχε, συνεπώς, κανένα λόγο να κρίνει ότι η καταχώριση είχε παύσει να ισχύει.
- 23 Ακολούθως, μετάξυ του χρόνου εκδόσεως των πιστοποιητικών καταχώρισεως και του χρόνου καταθέσεως του δικογράφου της ανακοπής δεν παρέστη ανάγκη ανανεώσεως του χρόνου προστασίας των προγενέστερων σημάτων, εξαιρουμένου του σήματος 97 370. Ως εκ τούτου, κατά την προσφεύγουσα, δεν ήταν αναγκαία η προσκόμιση πιστοποιητικού ανανεώσεως ή ανάλογης αποδείξεως κατά την έννοια του επεξηγηματικού σημειώματος.
- 24 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα επισήμανε ότι η διάρκεια προστασίας ενός σήματος, όπως προέκυπτε από επίσημο έγγραφο, δεν εξασφάλιζε ότι το σήμα θα προστατευόταν καθόλη τη διάρκεια της συγκεκριμένης περιόδου. Αφενός, η διάρκεια προστασίας πρέπει να ανανεώνεται στην Αυστρία, συγκεκριμένα, η ανανέωση μπορεί να πραγματοποιηθεί εντός προθεσμίας έξι μηνών από τη λήξη της διάρκειας προστασίας του σήματος. Αφετέρου, ένα σήμα μπορεί να ακυρωθεί με δικαστική απόφαση πριν από την παρέλευση της προθεσμίας αυτής, ο δε δικαιούχος μπορεί να παραιτηθεί από το δικαίωμά του επί του σήματος. Η προσφεύγουσα συνάγει από τα ανωτέρω το συμπέρασμα ότι ακόμη και η αναγραφή της διάρκειας προστασίας δεν εξασφαλίζει ότι το σήμα θα προστατευεται πράγματι μέχρι τη συγκεκριμένη ημερομηνία, οπότε η διάρκεια προστασίας δεν αποτελεί στοιχείο εξίσου σημαντικό με τα άλλα χαρακτηριστικά του σήματος, όπως π.χ. με τον κατάλογο των προστατευόμενων προϊόντων και υπηρεσιών.

- 25 Η προσφεύγουσα επισήμανε, εξάλλου, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι το Österreichisches Patentamt δεν εκδίδει ειδικά πιστοποιητικά ανανεώσεως σήματος. Αν συνέβαινε τούτο, η προσφεύγουσα θα είχε επιλέξει να αποδείξει την εγκυρότητα των προγενέστερων σημάτων προσκομίζοντας τα πιστοποιητικά καταχωρίσεως.
- 26 Το ΓΕΕΑ υπενθυμίζει ότι στον ανακόπτοντα απόκειται να αποδείξει την ύπαρξη του προγενέστερου δικαιώματος επί του οποίου στηρίζεται η ανακοπή. Η απόδειξη της υπάρξεως προγενέστερου σήματος περιλαμβάνει και την απόδειξη της ενδεχόμενης ανανεώσεώς του. Ελλείψει ανανεώσεως, επομένως, το σήμα παύει να είναι έγκυρο και, συνεπώς, δεν αποτελεί πλέον εμπόδιο για την καταχώριση νέων σημάτων.
- 27 Κατά το ΓΕΕΑ, από τα σχετικά με τα προγενέστερα σήματα έγγραφα του Österreichisches Patentamt που συνοδεύουν το δικόγραφο της ανακοπής της προσφεύγουσας δεν προκύπτει η ημερομηνία λήξεως της διάρκειας προστασίας των προγενέστερων σημάτων, η οποία αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του δικαιώματος που παρέχει το σήμα. Ελλείψει ειδικών διευκρινίσεων εκ μέρους της προσφεύγουσας σχετικά με τη διάρκεια προστασίας των προγενέστερων σημάτων, το ΓΕΕΑ έκρινε ότι η διάρκεια αυτή ήταν δεκαετής. Ο χρόνος αυτός όμως παρήλθε για όλα τα προγενέστερα σήματα που καταχωρίστηκαν από το 1973 έως το 1984.
- 28 Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει επίσης, προτείνοντας τη *mutatis mutandis* εφαρμογή των αρχών που τέθηκαν με τη διάταξη του Πρωτοδικείου της 17ης Νοεμβρίου 2003, T-235/02, Strongline κατά ΓΕΕΑ — Scala (SCALA) (Συλλογή 2003, σ. II-4903), ότι το γεγονός ότι από τα πιστοποιητικά καταχωρίσεως δεν προκύπτει η ημερομηνία λήξεως της διάρκειας προστασίας δεν παρέχει στον έτερο διάδικο στο πλαίσιο της διαδικασίας ανακοπής και στο τμήμα προσφυγών τη δυνατότητα να εξακριβώσουν με επαρκή βεβαιότητα τη νομική φύση και τον δικαιούχο των προγενέστερων σημάτων. Ως εκ τούτου, κατά το ΓΕΕΑ, τα εκδοθέντα πιστοποιητικά δεν μπορούν να χρησιμεύσουν ως μοναδική απόδειξη της υπάρξεως των προγενέστερων σημάτων.

- 29 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το ΓΕΕΑ προσέθεσε ότι τα πιστοποιητικά που προσκόμισε η προσφεύγουσα ήταν παρωχημένα κατά τον χρόνο προσκομισεώς τους ενώπιον του ΓΓΕΑ. Το ΓΕΕΑ επισήμανε επίσης ότι, ακόμη και αν ήταν αδύνατο για την προσφεύγουσα να προσκομίσει επίσημο πιστοποιητικό ανανεώσεως, μπορούσε, εντούτοις, να αποδείξει την ανανέωση των προγενέστερων σημάτων παραπέμποντας είτε σε διατάξεις του αυστριακού δικαίου που διέπει τη διάρκεια προστασίας των σημάτων είτε στα έγγραφα του Österreichisches Patentamt που συνόδευαν τα πιστοποιητικά καταχώρισεως των προγενέστερων σημάτων.
- 30 Το ΓΕΕΑ προβάλλει, επιπλέον, σειρά επιχειρημάτων προς στήριξη του πρώτου σκέλους του παρόντος λόγου και, κατ' επέκταση του, αιτήματος περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 31 Καταρχάς, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, όπως προκύπτει από την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 40/94, το κοινοτικό δίκαιο των σημάτων δεν υποκαθιστά το δίκαιο των σημάτων των κρατών μελών. Το σύστημα που καθιερώνει ο εν λόγω κανονισμός προϋποθέτει την εκ μέρους του ΓΕΕΑ συνεκτίμηση της υπάρξεως προγενέστερων εθνικών σημάτων ή δικαιωμάτων.
- 32 Το άρθρο 8, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', ii και iii, του εν λόγω κανονισμού ορίζει ότι ο δικαιούχος προγενέστερου εθνικού σήματος ή προγενέστερου διεθνούς σήματος η καταχώριση του οποίου ισχύει σε ένα κράτος μέλος μπορεί να αντισταχθεί, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπει το εν λόγω άρθρο, στην καταχώριση κοινοτικού σήματος.

- 33 Όπως προκύπτει, μεταξύ άλλων, από το άρθρο 74, παράγραφος 1, *in fine*, του κανονισμού 40/94, σε διαδικασίες που αφορούν σχετικό λόγο απαραδέκτου της καταχώρισης, ο διάδικος που αντιτάσσεται στην καταχώριση κοινοτικού σήματος στηριζόμενος σε προγενέστερο εθνικό σήμα πρέπει να αποδείξει την ύπαρξη του προγενέστερου σήματος και, ενδεχομένως, το περιεχόμενο της προστασίας.
- 34 Αντιθέτως, στο ΓΕΕΑ απόκειται να εξετάσει αν, στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής, πληρούνται οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για να γίνει δεκτός ένας προβαλλόμενος σχετικός λόγος απαραδέκτου. Στο πλαίσιο αυτό, το ΓΕΕΑ πρέπει να εκτιμήσει το υποστατό των προβαλλόμενων πραγματικών περιστατικών και την αποδεικτική ισχύ των στοιχείων που προσκομίζουν οι διάδικοι.
- 35 Το ΓΕΕΑ μπορεί να κληθεί να λάβει υπόψη, μεταξύ άλλων, το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους εντός του οποίου απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα επί του οποίου στηρίζεται η ανακοπή. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να ζητήσει αυτοβούλως πληροφορίες, χρησιμοποιώντας τα μέσα που κρίνει αναγκαία προς το σκοπό αυτό, σχετικά με τη νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους, αν οι πληροφορίες αυτές είναι αναγκαίες για την εκτίμηση, εν προκειμένω, των προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούνται για να γίνει δεκτός ένας σχετικός λόγος απαραδέκτου και, ιδίως, για να εκτιμηθεί το υποστατό των προβληθέντων πραγματικών περιστατικών και της αποδεικτικής ισχύος των προσκομισθέντων στοιχείων. Πράγματι, ο περιορισμός της σχετικής με τα πραγματικά περιστατικά βάσεως της εξετάσεως την οποία διενεργεί το ΓΕΕΑ δεν αποκλείει το να λάβει το τμήμα αυτό υπόψη, πέραν των γεγονότων που ρητώς προέβαλαν οι διάδικοι στη διαδικασία ανακοπής, παγκοίμως γνωστά πραγματικά περιστατικά, ήτοι περιστατικά τα οποία μπορούν να γίνουν γνωστά στον οποιοδήποτε ή μπορούν να γίνουν γνωστά από γενικώς προσιτές πηγές [απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Ιουνίου 2004, T-185/02, Ruiz-Picasso κ.λπ. κατά ΓΕΕΑ — DaimlerChrysler (PICARO), Συλλογή 2004, σ. II-1739, σκέψη 29 (η αίτηση αναιρέσεως δεν αφορά το σημείο αυτό)].
- 36 Το ΓΕΕΑ μπορεί, επίσης, αν το θεωρήσει σκόπιμο, να ζητήσει από τους διαδίκους διευκρινίσεις επί συγκεκριμένων σημείων της εν λόγω εθνικής νομοθεσίας. Ο ενδιαφερόμενος δεν υποχρεούται, ωστόσο, να παράσχει αυτοβούλως γενικές πληροφορίες σχετικά με το δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύει στο οικείο κράτος μέλος.

- 37 Η εξέταση των πραγματικών περιστατικών που προβλήθηκαν ενώπιον του ΓΕΕΑ και των στοιχείων που προσκομίσθηκαν πρέπει να διενεργείται κατά τρόπο που δεν προσβάλλει τα δικαιώματα άμυνας των διαδίκων στο πλαίσιο της διαδικασίας ανακοπής και δεν παραβιάζει την αρχή της ευθυδικίας. Συγκεκριμένα, αν ο αιτών την καταχώριση κοινοτικού σήματος έχει αμφιβολίες ως προς την αποδεικτική ισχύ των εγγράφων που προσκόμισε ο ανακόπτων για να αποδείξει την ύπαρξη του προβαλλόμενου προγενέστερου δικαιώματος ή ακόμη ως προς το περιεχόμενο του εν λόγω δικαιώματος, μπορεί να τις εκφράσει κατά τη διαδικασία ενώπιον του ΓΕΕΑ, το οποίο υποχρεούται να εξετάσει ενδελεχώς τις σχετικές παρατηρήσεις.
- 38 Το ΓΕΕΑ δεν μπορεί, ωστόσο, να αποφύγει τη διενέργεια πλήρους εκτιμήσεως των προβληθέντων πραγματικών περιστατικών και των προσκομισθέντων εγγράφων, υποστηρίζοντας ότι στον ανακόπτοντα απόκειται να του παράσχει αυτοβούλως λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με το δικαιο του κράτους μέλους εντός του οποίου απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα επί του οποίου στηρίζεται η ανακοπή.
- 39 Επίσης, πρέπει να τονιστεί ότι ούτε ο κανονισμός 40/94 ούτε ο κανονισμός 2868/95 διευκρινίζουν τη μορφή που πρέπει να έχουν τα αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να προσκομίσει ο ανακόπτων για να δικαιολογήσει την ύπαρξη του προγενέστερου δικαιώματός του. Ο κανονισμός 2868/95 ορίζει απλώς, με τον κανόνα 16, παράγραφος 2, ότι, «αν η ανακοπή βασίζεται σε προγενέστερο σήμα το οποίο δεν είναι κοινοτικό σήμα, το δικόγραφο της ανακοπής συνοδεύεται κατά προτίμηση από τα αποδεικτικά στοιχεία της καταχώρισης ή κατάθεσης του εν λόγω προγενέστερου σήματος, όπως πιστοποιητικό καταχώρισης». Επίσης, το άρθρο 76, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, που άπτεται της αποδείξεως στην ενώπιον του ΓΕΕΑ διαδικασία, προβλέπει απλώς ένα μη περιοριστικό κατάλογο των μέτρων που μπορούν να ληφθούν («[...] επιτρέπονται ιδίως τα ακόλουθα αποδεικτικά μέσα [...]»).
- 40 Κατά συνέπεια, αφενός, ο ανακόπτων είναι ελεύθερος να επιλέξει τα αποδεικτικά μέσα που κρίνει σκόπιμο να προβάλει ενώπιον του ΓΕΕΑ προς στήριξη της ανακοπής του και, αφετέρου, το ΓΕΕΑ υποχρεούται να αναλύσει όλα τα προσκομισθέντα στοιχεία προκειμένου να εξακριβώσει αν όντως αποτελούν απόδειξη της καταχώρισεως ή καταθέσεως αιτήσεως καταχωρίσεως του προγενέστερου σήματος, χωρίς να μπορεί να απορρίψει εξ αρχής ένα συγκεκριμένο είδος αποδείξεων ως μη αποδεκτό λόγω της φύσεώς του.

- 41 Υπέρ του συμπεράσματος αυτού συνηγορούν οι διαφορές στη διοικητική πρακτική των κρατών μελών. Συγκεκριμένα, αν γινόταν δεκτό ότι το ΓΕΕΑ μπορεί να καθορίσει τη μορφή που πρέπει να έχουν τα προσκομιζόμενα αποδεικτικά στοιχεία, η προσκόμιση των εν λόγω στοιχείων θα καθίστατο, σε ορισμένες περιπτώσεις, αδύνατη για τους διαδίκους. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί εν προκειμένω, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα, που δεν αμφισβητείται από το ΓΕΕΑ επί του σημείου αυτού, υποστηρίζει ότι το Österreichisches Patentamt δεν εκδίδει επίσημα έγγραφα πιστοποιούντα την ανανέωση σήματος και ότι, συνεπώς, η ίδια δεν ήταν σε θέση να προσκομίσει τέτοιου είδους έγγραφο.
- 42 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα προσκόμισε πιστοποιητικά του Österreichisches Patentamt της 19ης Απριλίου 1999. Στα πέντε πιστοποιητικά, καθένα από τα οποία αντιστοιχεί σε ένα προγενέστερο σήμα, το απόσπασμα που έχει τίτλο «Ισχυε μέχρι» δεν είναι συμπληρωμένο. Συνεπώς, τα έγγραφα αυτά επιβεβαιώνουν την εγκυρότητα των προγενέστερων σημάτων κατά την ημερομηνία εκδόσεως των πιστοποιητικών, ήτοι τη 19η Απριλίου 1999. Από τα πιστοποιητικά αυτά προκύπτει επίσης ότι τα προγενέστερα σήματα καταχωρίστηκαν, αντιστοίχως, στις 23 Αυγούστου 1973 (σήμα 75 086), στις 15 Μαρτίου 1974 (σήμα 76 640), στις 16 Μαΐου 1977 (σήμα 85 558), στις 22 Ιουλίου 1981 (σήμα 97 370) και στις 10 Σεπτεμβρίου 1984 (σήμα 106 849).
- 43 Ελλείπει ειδικών διευκρινίσεων εκ μέρους της προσφεύγουσας, το τμήμα προσφυγών εξέλαβε ως δεδομένο ότι η διάρκεια προστασίας των σημάτων εκτεινόταν, σύμφωνα με το αυστριακό δίκαιο, στα δέκα έτη από την ημερομηνία καταχωρίσεως. Μολονότι, όπως προκύπτει από τους κανόνες του εσωτερικού δικαίου που προβλήθηκαν προς απάντηση στη σχετική πρόσκληση του Πρωτοδικείου, η εικασία του ΓΕΕΑ αποδείχθηκε ορθή, επιβάλλεται, επί του σημείου αυτού, η επισήμανση ότι το ΓΕΕΑ, που αποτελεί κοινοτικό όργανο ειδικευμένο στον τομέα της πνευματικής ιδιοκτησίας και, διαθέτει, συνεπώς, υψηλό βαθμό εμπειρίας στον εν λόγω τομέα, δεν έπρεπε να περιοριστεί σε μια εικασία όσον αφορά ουσιώδη ζητήματα περί της προστασίας των προγενέστερων σημάτων. Πράγματι, πρώτον, το τμήμα προσφυγών ενήργησε κατά τρόπο αντιφατικό, καθόσον, αφενός, στηρίχθηκε σε μια εικαζόμενη δεκαετή διάρκεια προστασίας ενός αυστριακού σήματος και, αφετέρου, αρνήθηκε να εκλάβει ως δεδομένη την ίδια εικαζόμενη διάρκεια προστασίας κατά την εκτίμηση του περιεχομένου των πιστοποιητικών καταχωρί-

σεως που προσκόμισε η προσφεύγουσα. Δεύτερον, από τις ανωτέρω σκέψεις 31 έως 41 προκύπτει ότι το τμήμα προσφυγών έπρεπε να είχε επαληθεύσει τη διάρκεια προστασίας των σημάτων στην Αυστρία, βάσει της νομοθεσίας του εν λόγω κράτους.

- 44 Κατά το άρθρο 19, παράγραφος 1, του Markenschutzgesetz (νόμου περί προστασίας των σημάτων) του 1970, η διάρκεια προστασίας ενός αυστριακού σήματος λήγει δέκα έτη μετά το τέλος του μήνα κατά τον οποίο καταχωρίστηκε το σήμα. Η διάρκεια αυτή μπορεί να ανανεωθεί. Σε περίπτωση ανανεώσεως, η νέα περίοδος προστασίας, επίσης δεκαετής, αρχίζει την ημέρα μετά τη λήξη της προηγούμενης περιόδου και τούτο ανεξαρτήτως της ημερομηνίας της πραγματικής ανανεώσεως.
- 45 Κατά συνέπεια, για να εξακολουθήσει να απολαύει προστασίας καθένα από τα προγενέστερα σήματα, πρέπει να ανανεώνεται ανά δεκαετία. Το γεγονός ότι, όπως εκτέθηκε ανωτέρω με τη σκέψη 42, όλα τα προγενέστερα σήματα ήταν έγκυρα στις 19 Απριλίου 1999 σημαίνει ότι οι ανανεώσεις που έπρεπε να πραγματοποιηθούν, αντιστοίχως, το 1991 (για το σήμα 97 370), το 1993 (για το σήμα 75 086), το 1994 (για τα σήματα 76 640 και 106 849) και το 1997 (για το σήμα 85 558) είχαν όντως πραγματοποιηθεί. Αυτό σημαίνει, επίσης, ότι η διάρκεια της προστασίας εκτεινόταν μέχρι τις 31 Αυγούστου 2003 για το σήμα 75 086, μέχρι τις 31 Μαρτίου 2004 για το σήμα 76 640, μέχρι τις 31 Μαΐου 2007 για το σήμα 85 558, μέχρι τις 31 Ιουλίου 2001 για το σήμα 97 370 και μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2004 για το σήμα 106 849.
- 46 Ως εκ τούτου, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς του ΓΕΕΑ, από τα πιστοποιητικά που προσκόμισε η προσφεύγουσα προέκυπτε η ημερομηνία λήξεως της περιόδου προστασίας των προγενέστερων σημάτων και, επιπλέον, μπορούσε να συναχθεί το συμπέρασμα ότι τέσσερα από τα πέντε προγενέστερα σήματα (πλην του σήματος 97 370) ήταν έγκυρα κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών, ήτοι την 9η Ιουλίου 2003.

- 47 Το γεγονός ότι τα πιστοποιητικά προσκομίστηκαν στο ΓΕΕΑ 29 και πλέον μήνες μετά την έκδοσή τους δεν αναιρεί τη διαπίστωση αυτή. Συγκεκριμένα, μολονότι θα ήταν προτιμότερο η προσφεύγουσα να προσκομίσει πιο πρόσφατα πιστοποιητικά, η εκτίμηση που προηγήθηκε στις σκέψεις 45 και 46 της παρούσας αποφάσεως είναι ανεξάρτητη της παλαιότητας των πιστοποιητικών. Επίσης, είναι γεγονός ότι τα πέντε προγενέστερα σήματα δεν μεταβλήθηκαν κατά το διάστημα μεταξύ της εκδόσεως των πιστοποιητικών και της προσκομίσεώς τους. Τέλος, ακριβώς για να καλυφθεί η τελευταία αυτή περίοδος, η οποία είναι αναπόφευκτη κατά την έκδοση επίσημων εγγράφων, ο σύμβουλος της προσφεύγουσας σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας αποφάσισε να συνοδεύσει τα πιστοποιητικά με έγγραφό του με το οποίο βεβαιώνει ότι τα προγενέστερα σήματα διατηρούσαν την εγκυρότητά τους.
- 48 Πρέπει επίσης να απορριφθεί το επιχείρημα του ΓΕΕΑ ότι η προσφεύγουσα μπορούσε, προκειμένου να αποδείξει την ανανέωση των προγενέστερων σημάτων, να προσκομίσει είτε σχετικά πιστοποιητικά βάσει της αυστριακής νομοθεσίας είτε τα έγγραφα του Österreichisches Patentamt που συνόδευαν τα πιστοποιητικά καταχωρίσεως των προγενέστερων σημάτων.
- 49 Όπως εκτέθηκε με τις ανωτέρω σκέψεις 31 έως 41 και 43, η προσφεύγουσα δεν ήταν υποχρεωμένη να παράσχει αυτοβούλως γενικές πληροφορίες περί του αυστριακού δικαίου των σημάτων.
- 50 Τα συνοδευτικά έγγραφα, εξάλλου, αν ληφθεί υπόψη εκείνο στο οποίο παρέπεμψε, εν είδει παραδείγματος, το ΓΕΕΑ κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, έχουν γενική διατύπωση και απλώς επαναλαμβάνουν τις σχετικές με τη διάρκεια προστασίας διατάξεις του νόμου Markenschutzgesetz του 1970. Συνεπώς, η ενδεχόμενη προσκόμιση των εν λόγω εγγράφων δεν ασκεί, εν προκειμένω, επιρροή.
- 51 Τέλος, όσον αφορά τη νομολογία στην οποία παραπέμπει το ΓΕΕΑ σχετικά με την υποχρέωση προσκομίσεως επαρκούς μεταφράσεως των αποδεικτικών και δικαιολογητικών στοιχείων (προπαρατεθείσα διάταξη SCALA), το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι, μολονότι, σύμφωνα με την αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως, ο έτερος

διάδικος στη διαδικασία ανακοπής πρέπει να είναι σε θέση να λάβει γνώση των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίζει η προσφεύγουσα στη γλώσσα διαδικασίας, η αρχή αυτή δεν μπορεί, ωστόσο, να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι τα εν λόγω στοιχεία πρέπει να αρκούν, αφ' εαυτών, για την απόδειξη της υπάρξεως προγενέστερων σημάτων, χωρίς ο εν λόγω διάδικος να χρειάζεται να ζητήσει τη συνδρομή συμβούλου ή να προσφύγει σε πηγές πληροφόρησης ευρέως προσβάσιμες, αλλά ανεξάρτητες των προσκομισθέντων αποδεικτικών στοιχείων.

- 52 Επομένως, το πρώτο σκέλος του παρόντος λόγου πρέπει να γίνει δεκτό.
- 53 Κατά συνέπεια, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί, χωρίς να είναι αναγκαία η εξέταση των επιχειρημάτων που προέβαλε το ΓΕΕΑ προς στήριξη του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου της προσφεύγουσας, οπότε, κατά συνέπεια, παρέλκει για το Πρωτοδικείο η έκδοση αποφάσεως επί του παραδεκτού των επιχειρημάτων αυτών.
- 54 Δεδομένου ότι ο πρώτος λόγος προσφυγής έγινε δεκτός, παρέλκει η εξέταση των λόγων που προβάλλει επικουρικώς η προσφεύγουσα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 55 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι το ΓΕΕΑ ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της προσφεύγουσας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση του δευτέρου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμόνισης στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 9ης Ιουλίου 2003 (υπόθεση R 95/2003-2).
- 2) Καταδικάζει το Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) στα δικαστικά έξοδα.

Pirrung

Meij

Pelikánová

Δημοσιεύθηκε στο Λουξεμβούργο σε δημόσια συνεδρίαση στις 20 Απριλίου 2005.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

J. Pirrung